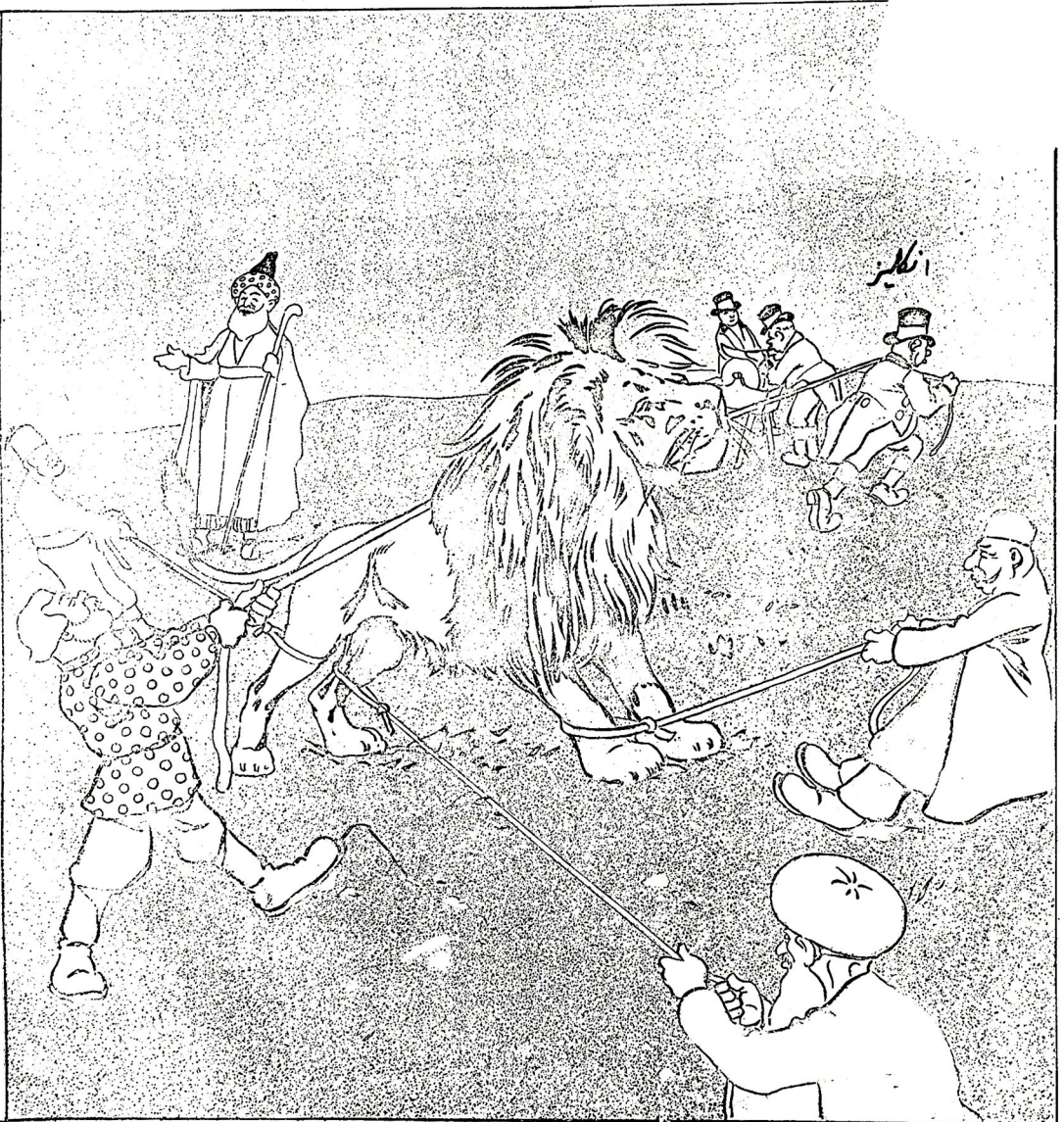

مِلّی صِرّ الدین

№ 42.

قہنی ۱۳ قہک

۴۲

ایران کے مشروطیت و ترقیاتی ایستیلر
- دادا زاد لازم دکل دیارسی سنک پارسی نم

مجموعه ك آدریسی:

«ملا نصرالدین» ادارهسی

РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

П. ТИФЛИСЪ.

آچیق تورك ديلنده بازيلمان مکتوب و مقاله

قبول اولوناز.

ابونه قیقى قلیده و غیر شهرلره بانوارك اولندن

دقبارك اوتوز برنهك، یعنی

(۱۲) آیلغی . (۵۲ نسخه) - ۵ منات

۹ آیلغی . (۳۹ نسخه) - ۴ منات

۶ آیلغی . (۲۶ نسخه) - ۳ منات

۳ آیلغی . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ فیک

اخیری مملکتلره ۱۲ یلغی ۶ منات، ۶ آیلغی - ۴ منات

نسخهسی - اداره مژده ۱۰ فیک، اوزگه شهرلرده - ۱۲ فیک

۱۱ نوایار ۱۹۰۷

هر هفته نشر اولونور

۱۸ شوال ۱۳۲۵

لغت

ترك - روس و روس - تركی

سیاسی، اجتماعی، عسکری و اقتصادی و غیر مطبوعاته ایشلن سوزلره دائر عزیزبك حاجی بگوف تالیفی، محمد امین رسول زادهك نشری

چاپدن چخوب ساتلاماق قبولمشدر، بو لغت غزته اوخوجیلارینه آرتق لازم اولان بر دستورالملدر.

آلماق ایستیلر باکوده نیکالیفسکی کوجهده ۶. کاظم زاده و ع. شریفزادهك مغازه سنده و غیر کتاب ساتان مغازه لردن آلا بیلرلر.

عذر

گیچن ۳۱ - «جی نومرده مطبعه سهوی اولاراق ۳ - «جی صحیفهك یرینه ۶ - «جی صحیفه قونولودر.

زنجیر

زنجیر، کندی، نوخدا، بویوندروق، جلو، - بونلارک هامیسی حیواندان. اوتری ایجاد اولتوب، اوندان. اوتری که حیوانی اوز باشنه قویماق اولماز، ایتنی زنجیر ایله باغلاماسان آدمی قاپار، مالی کندی ایله باغلاماسان چیخوب گیدر جوله، اوکوزك بویینه بویوندروقی قویماسان کوتانی چکمز، آتی جاولاماسان قاجار.

- خلاصه، بونلار هامیسی لازمدر، اوزدان اوتری که حیوانی اوز باشنه قویماق اولماز.

و انسانك حیوانلار ایله بو جور رفتاری حیوانلاره ناخوش گلمیر، چونکه حیوانلار بوگا عادت ایدوبلر؛ اما بونك اصل سببیده بودر که حیوانلارک عقلی یوخدر، اگر حیوانلارده عقل اولسا، گونلرک بر گونی بر یره یغیشوب صاحب لرینه دیهرلر: نه حق ایله سیز بزم آزاد لقمزی المزدن آیرسگر؛ و صاحب لری چوخ آرتق اسکیک دانیشالار - حیوانلار بر دقیقهك ایجنده زنجیری، کندیری، نوخدانی (بولار)، بویوندروقی و جلووی (کی) قیروب هره بسی داغلوب گیدر بر طرفه.

ایروانده بر نچه نفر باشی عمامه قیریمی یایشوب جماعتك چاته، بونلارک بری جماعته دیور که «گرک زنجیر ایله باغلام»، بری دیور که باشک نوخدا وورام، بری دیور که گیر بویوندروغه، بری دیور «سنی جولویوم».

ایروان مسجیدك بر قدر وار (موقوفات - یعنی ملا دکانی) ایکی ایلدی بو موقوفات بر نا کیمی ایروان جماعتك جا اولوب.

بو آخر وقتده ایروان جماعتی مسجد موقوفاتی اوزی اداره ایتمک ایس-تور، اما مالداریمز بو مطلبك اوجندان گیجه راحت یاتا یینمیرلر. گورورسن که بر گون ملارک بری ائنده بر ورق مهر-لتمش کاغذ بازاری دولانیر و کاغذی مسلمانلاره گوسته ریر و دیور که «دخی بوندان سوگرا موقوفاتك اختیازی ویری-لویر مگا، بوده مجتهدك قنواسی، بو امضاسی، بوده مهری»

«صباح او بری معمم، او بری گون ده بر اوزگه ملا گنه مجلس لرد و جماعت آراسندا بو کیمی مهرلی کاغذلردن چیخاردوب اوزیك «متولی» تعیین او-لوندیقین ادعا ایدیر». «یلهجه ایندییه قدر «متولی» لك خصوصنده ایکی اوج ملا-سه، نجف اشرفدن گلمش بو کیمی کاغذلر گردش ایتمگهدر»

بارده بعض شخصلر یله دانیشیلارلا: «راده بر پاره آدم لر بو خصوصده این کرام حقنده شبهه لمه سولر، چونکه اولسون ایندی مجتهد چوخ و افدهده ملا چوخ، لهندا هر کس اوزی چون کیفی ایسته دیگنی یریمک ایچون بی چاره عوام مسلمانلارک چاته مس-اط اولماق ایچون قنوا گتورمه نه مانعك وار. (اما نه بر سوزلردی)

زنجير، كدير، نوخدا، بويوندروق،
جلو، بونلارگ هامی سی حیواندان اوتری
ایله اولوب، اوندان اوتری که حیوانگ
غلی بوخدر.

اما حیوانلارده عقل اولسه، گونلرگ
بر گونی بر یره یغیشوب، کدیری،
نوخدانی، زنجیری و بويوندروقی قیروب
هزه سی داغیلوب گیدر بر طرفه.

گه گلدی طبعمگ دورندن بری:
« گیندیم گوردوم مینوب تانی
سالموب بونینا بر جانی

قوجاقلوب موقوفاتی
آمان قارا گوز قار: گوز
« آتاش قورباغا »

افشاردن بر گفتار یا مجموعه دن بر لقمه

نظمی

استاد محترم اکرم که

(شهید مرحوم فیوضات - نومر ۲۹)

آتش تقاب حسنین مجموعه توانگر
مجموعه دوزیلمش ایضا خورش سراسر
حسرت کشان مطبخ گرگان بطن پرور
جاری بوغازه شربت ساری مذقه شکر
عکس بخار دولما ظل عمامه سر
دربای اشتباهی اولمقه بهجت آور
حضار ایچنده اصلا یوق برقیبر مضطر
افشار وقتی درها! ای واعظ خنور!!!!

ایش بلن سز اولماز

سرسفره سنسز اولماز

وقت غذاکه قشک جوش اییدیکی زماندر
بالجمله روزده داره هنگام اکل ناندر
انواع ناز ونعمت سرسفرده عاندر
لکن اولقمه لر هپ اعیانه شایگاندر
هرسوفظر ایدرسه بگدر، امرو خاندر
قتر اهله بو حالت طاقت گداز جاندر
افشار لذت افزا سور صفا نشاندر

مسکین، حسزنز اولماز
غم، غصه سنسز اولماز

ایندگیه بن تماشا کوردگیه اشبوکاری
عاجزده انکساری سائده اضطراری
مسکین ده انتظاری تاجرده اختکاری
اشکم اولورگوزومدن خون جگرله جازی
هیسات اولوری چشم حائز بو اقتداری
تا یانداقچه کوکلم ای کوکلمک مداری
اشمار آتشین دم یاقدقچه قلب زاری
تقلید ایدیر طبیعت مرغان نوبهاری

شاعر حسزنز اولماز

شعر ایسه سنسز اولماز

ای اهل فقر وفاقه ویر شاعره نالاک
دمدرکه شاعر اولسون دلداه کلاک
دمدرکه شعر نغم شرح ایسون عرض حالک
شایانرحم اولوسون هر کسجه افعالک
صورت نالاق ایسون آینه وصالک
گوزلرده جلوه لسون انسان کیمی جمالک
هیسات ثم هیسات خام اولماسون خیالک
بی همت اغیادن اولماز روا سؤالک
لوکروی زردن آوزره دایم سرشگ آلاک

سائل محسنز اولماز

مختصده سنسز اولماز

علاج

بر دفته کیتدوم کوردوم بزم «فرضعلی بک»
اوطاقدن اووروب، قاپاقدن بر بیوک دوره
پلو نیچه جور خورش لریله، که بونلارون
یاریسی ییلوب یاریسی دورور.

فرضعلی بکده، الین پلوودن چکوب، چوخ
بی دماغ، متفکر، الی یاغلی کوزی یول چکیر.
دیدوم: آبک، خیر اول، نه بی دماغ سن؟ نه
یمیرسن؟ دیدی: آقیز دیرمالی، ایشم چوخ
ییس دور، بورالاردا بر حکیم ییلمیرسن؟
دیدوم نیون دیکه؟ دیدی: آکیشی من همیشه
سکیز تارالقا پلوو ییردیم، اب بر نیچه کوندور
ییلیمیرم نه اشتهم دوتولوب که دورت تارالقا
دان آرتوق بیه بلیمیرم، لار اوقاتم تلخ اولوب
ییلیمیرم بونون سببی نه دور؟

غازیقه لارنده راست کلوب، بی چاره ملیونچی
نک ایشی ییس دور، کرک اسماک ایله، خرب
چله مکدن الین ساخلیا، دوغرودان یامل درد
دور، مثلا: ایله اوج ملیون مداخل ایندی
کلوب دایانوب ایکی ملیونه، من هیچ وقت
بوددی فرضعلی بکون دردینن اسکوک حساب
ایتمیزم. بیوک درد دور، بیوک! ایشگ
بر یاخشیشلیقی وار که، ایندی «ازکیل»
وقیتدور، بونک: علاجی ازکیل دور، بو
شرطه که، کال ازکیل اول، اولی توملی
توملی یسه، ییغیلار قالار قارندنا، دخی اوزکه
یمکه احتیاجی قالماز، اولندا، خرج ده آز
اولار، هرچند من او وقتی فرضعلی بکه
(... له) مصیحت کورمشدیم، اما هر درده
بر دوا ویرمک اولماز، ایله حکیم لرده ییله
دور: بعضی سین آچارلار، بعضی سین باغلیا.
رلار، سعدی علیه الرحمه ده ییله دیور:

کرپیند چنانکه نکشاید

کردل از عمر بر کتی شاید
ورکشاید چنانچه اتوان بست
کوشوب از حیات دنیا دست
« قیزدیرمالی »

خمس

ایرانده تازه سید دیار تاینیتی نگ کنجه
شعبه سی نگ قرار دانه گورم بوابل مشقعل
کندینگ جماعتی کرک هر شی دن خمس ویرسون.
مثلا: یورقازدن، نوشکدن، پالاسدن،
کاسه دن، نمجه دن، اردوندان کوموردن،
یومورتادان و دوزدان.

ایکی گوندر بوشیلرگ خمسینی باشلوبلار
یغماغه، اوز خوشحالقی ایله خمسینی
ویرمینلرگ آدلارینی یازوب گوند، مجک لار
اوردوبادلی سید مرتضی نه که اوده مجتهد
یازسون و بو آداملاری تکفیر ایتدیرسون.

سایر و ایدر

بو کون سحر بنده زاده محمدعلی
قرامافونی کتوردی قویدی اورتالقه که
چالسون، دیدیم سن الله کوتور بولی اویانا،
قولاقیز دنک اولور. دیدی دده دیمه بر
غریبه شی چالاجا، دیدیم نه چالاجاق؟

عالم اسلام

POSTER

حیف اولسون سنون، بو قدر زحمتونون
اوندن اوتریکه. ییله معلوم اولور که هیچ
سنون گذارون بزم شهره دوشمیوب هرکاه
دوشسیدی نه هندوستانه کیدردوڭ نه ده
سیستانه چونکه بو دینوکلرون یاخشی لاری
بزم شهرده دور. اولی بودور که بزم
شهرن ایتلری هم کچه ایت اولورلار
و هم کوندوز، هیچ آدم اولورلار،
بو بر. ایکیجه سی بزم شهریمزه اولان
بو یوڭ یکه یکه آقاجلار نه هندوستاندا
اولار نه ده هیچ برده، هرکاه یکه لکین
دیسیم مطلبدن اوزاق دوشرم، ملا عمو نونه
آجیقی کلر. بو قدر وار که کولکهمین
دییم بزم آقاجلارون بو یوڭ لکین یارسن.
ملا دیورم بزم با کودا ایله آقاج وار که
کولکهمی داغستانه دوشوب، ایله آقاج
وار که کولکهمی پاریزا دوشوب، ایله
آقاج وار که کولکهمی استانبوله دوشوب.
خلاصه ییله ییله آقاجلاردان چوخ وار
هانین دیهیمک. ایندی کور نجه آحق
کشی سن که بزم شهری قویوب هندوستانه
کیمسن. اوچمچی سی شاه فقیر صحبتین ایله
دون، منیم آحق دوستیم آقا درویش
زحمت چکوب بزم شهره کلنده و بزم
اربابون شاه فقیر الی من، آلتیش من
خرج قویماقین کورسن، هیچ شاه فقیرون
آدین چکهمسن. ایندی هر چند ییله آحق
سوزلر بر نجه ویرمنا حاصل اولماسادا اما...
غیرت ایلیوب کولکهمی بوغدا انبارلاریون
اوسته. سالماق کونیدور. والسلام
قرخ ایاغ

باطو مدن

جناب ملا عمو، سگا خبر ویریم
ایراندن بورایه اوقدر آتیقا عبا یولویلر که
سائیلسون وکن ماللر ارفع الدولهنگ و ماکو
سردارینگ و میرهاشم و شیخ فضل الله لرن

مدیر و بانی محرر: جلیل محمدقلی زاده

فابریک مالیدیر. بوقدر بوراده ساتلوب،
بوقدری فالور، اگر غیر مملکت لرن انجمن
لرینه یاغیر رئیس لرینه لازیم اولورسه باطومون
انجمن خیریه سنه رجوع قیلسونلر. و برده
ملا عمو، انجمن دیدیم، یادیمه بوسوز
دوشدی واونیده سیز بیلورسین. ۱۱ گنه
دیوم، که ایرانیلرن کرک آیری آیری رئیس
لری اولسون. مثلاً اهل ارومیه نون اوزنن،
وخوین اوزننن و تبریزون کهنه شهرین
اوزنندن. خلاصه، نه باشون آغزیدیم.
اتحادلریده بوقراردر. اما ملا عمو کهنه
شهرن رئیس لری کمی باغیرت با کفایت
هیچ بریده دکل، اما حیف چوخ آتش
مزاج درار، مثلاً برنفر غیری یرلی مسلمان
حق ناحق بر کلمه سوز دانیسه بیلر،
اوساعت توکلوب اولی اولدورورلر. نچه که
بورمضان آیینگ اواننده بر نفر مشهدی
محمدعلی عمو نام قوجا کشی تیزیزلینی
توکلوب دوکوبلر، اووقت بر نفر آقانام
پشیمان اولوب دیدی نیه اولدورورسین،
همان ساعت آقانی اوندان بدتر حاله سالدیلر
کلهک مطلبه:

ملا عمو، اوخوجی لارکزه خبر ویرگزر.
اگر عبا لازملری اولسه نه قدر خواهش
اندلر یازوب بیلدرسونلر که گوندردمک.
و السلام.

«دادوش»

صحب

(کازه حیات) ک ۱۳۴۴ نمره سنده، (کله
مسلمانلاردان بری) امضاییله، علمایه بر
کاغذ یازیلوب بر مسئله سوال اولمشدی.
چوخ عجب، چوخ خوش، انسان گرک
یلمه دوگین سوروشون که ییلسون سورماسا
هاردان ییله جن. سائلک، اوزون مباحثدن
صگره اصل سوالی بودر که: نه سییه
مسلمانلار خارجی ملته ابو ویروب، اونلا-
رک اوز حیاطلرینده اولباقه راضی او-
لورلار، مسلمانک اولباقه راضی اولمورلار؟
بو مسئله نک ترکیه ترجمه سی بودر که:
مسلمان عورتلری نه خارجیلردن گیزلر-
لر، مسلمانان گیزلرورلر؟ بلی، یاخشی

سؤالدر، انسان گرک یلمه دوگین سورسون،
و هر زادی یلمگه سعی ایلون، و هر
شی گوزنده و ایشیدنه، پاپاقین قویسون
قائقه. اوندان اوتری بر یاخشی فکر
ایلسون...

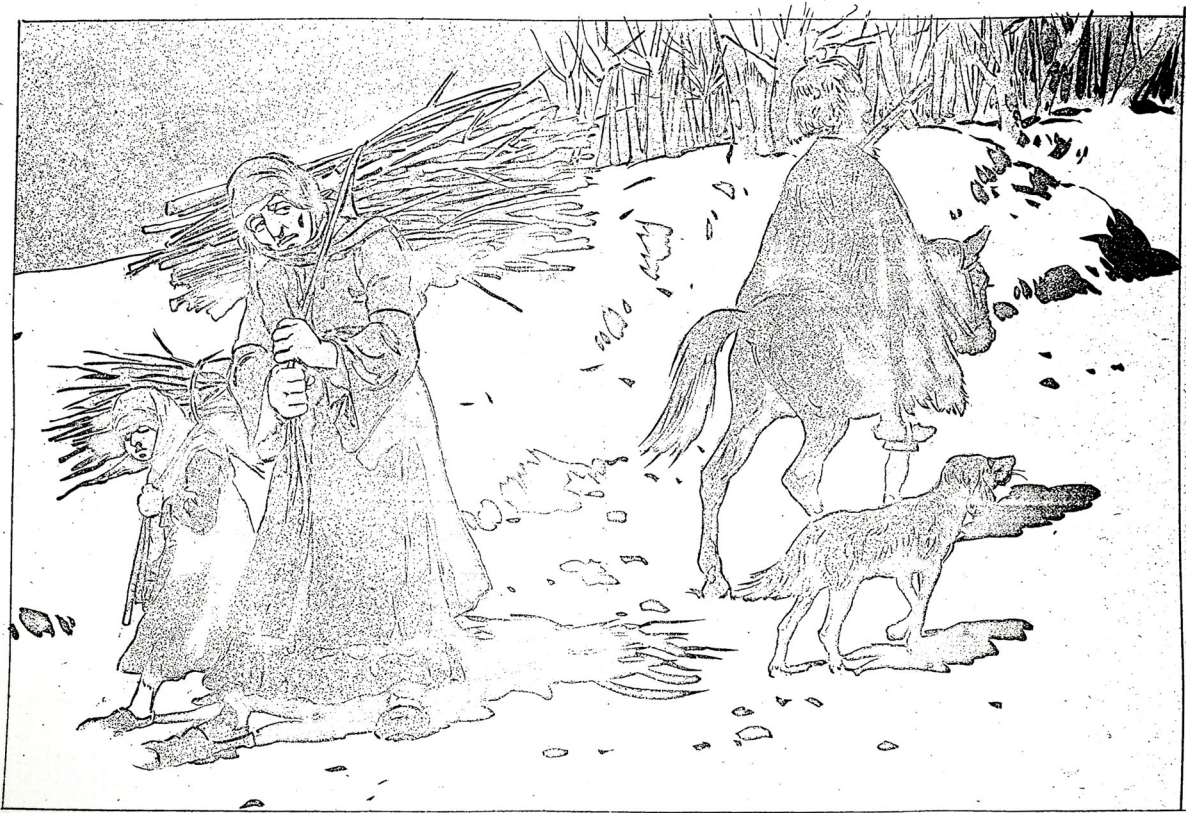
بو باره لرده من ایکی قمری چوخ
بگمشم. بری، تویراقی سانی یاشایسن
رحمتلک ییزیم کربلای غفار عمو ایدی.
بری ده (هندوشقه). مثلاً گورورسن هندوشقه
حیاطده گزیر، گزیر، بگردن دایانیر،
گویا بر دانه دهن تاپوب. اول بوینین
اگر صول طرفه، صول گوزین اوگا
بر دقت ایدیر، صنگراده چویر بر محکم
دقده ساغ گوزله ایدیر، صگره بر آز
دایانوب بر فکر ایلیور ی او دانه نی
یور. یا چخور گیدیر ایشنگ دالتجه...
قالدی ییزیم مرحوم کربلای غفار عمو. بو
رحمتلک چوخ چوخ حمامه کیدردی، حمامه
چوخ کیدمکنیکده ایکی سیبی واردی.
بری بو ایدیکه: بو مرحومک چوخ مرتوب
بدنی واریدی، تر کچه سی بوکه، چوخ هارین
ایدی، و اوزیده نمازین کچیردنلردن دکلدی،
البته اوندان کرک حمامه چوخ کیتسون.
ایکجه سیبی ایسه، سقالیدی. دوغروندان،
آنسان که بر آز قوجالیدی، سقال لندن لاپ
تکه کاور. خصوصاً آرواندا که جوانه اولدی
کرک ایله هر کون قازاندوقوی ویرسن
رنک خایه قاچانان حمامه. (مردمشیر یووشون)
دیسی آغاراندا چوخ ییس اولور.

مابعدی وار

اعلان

دوققور زاریح اویداویچ تاروموف
مسلمان دینلی کامل بیلور، باطنی و اوشاقلاره
و مخصوصاً سینیه و ایچر و اعضالرده
اولان ناخوشاقله معالجه ایدیر. ناخوش لری قبول
ایدیر هر کون ساعت ۱۲ - دن ایکه دیک و
کون اورتادن صوگره ساعت ۴ - ۶ یه دیک
آدریس: تقییس، اریلیان گوجه سی نمره ۸

تقییس ده «غیرت» مطبعه سنده چاپ اولورسی

کیشی نک بر اشکی اولما دانسه، برایکی آروادی اولماق یاخشیدر چونکه هم او جون هم خیلری در.